

BIÊN BẢN

Hội thảo Khoa học “Phát huy vai trò của đội ngũ trí thức đáp ứng yêu cầu phát triển đất nước nhanh và bền vững trong giai đoạn mới” và “Phát triển khoa học và công nghệ phục vụ sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa trong điều kiện kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa và hội nhập quốc tế”

Thời gian: 8 giờ 00 ngày 12 tháng 7 năm 2024.

Địa điểm: Sở Khoa học và Công nghệ, 244 Điện Biên Phủ, P. Võ Thị Sáu, Quận 3

I. THÀNH PHẦN THAM DỰ

- Ông Lê Thanh Minh, Phó Giám đốc Sở Khoa học và Công nghệ (Sở KH&CN).
- Đại diện các Sở, ban ngành trên địa bàn Thành phố.
- Đại diện Lãnh đạo các phòng chuyên môn, đơn vị trực thuộc Sở.
- Và hơn 70 chuyên gia, nhà khoa học của các Trường, Viện nghiên cứu trên địa bàn Thành phố (đính kèm danh sách).

II. NỘI DUNG HỘI THẢO

1. Mục tiêu của Hội thảo

Hội thảo tập trung trao đổi, thảo luận, góp ý đánh giá và đề xuất các giải pháp nhằm “Phát huy vai trò của đội ngũ trí thức đáp ứng yêu cầu phát triển đất nước nhanh và bền vững trong giai đoạn mới” và “Phát triển khoa học và công nghệ phục vụ sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa trong điều kiện kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa và hội nhập quốc tế”

2. Báo cáo đề dẫn Hội thảo

Ông Lê Thanh Minh, Phó Giám đốc Sở KH&CN, chủ trì Hội thảo, phát biểu khai mạc và thông tin mục đích của Hội thảo, cụ thể như sau:

Hoạt động khoa học và công nghệ của Thành phố giai đoạn vừa qua đã đạt được những thành tựu quan trọng, góp phần tạo chuyển biến tích cực trong phát triển kinh tế xã hội của Thành phố. Cơ chế, chính sách về khoa học và công nghệ ngày càng hoàn thiện với nhiều quy định mới để đưa khoa học, công nghệ và đổi mới sáng tạo không chỉ gắn mà thực sự đồng hành, thúc đẩy sự phát triển kinh tế xã hội của Thành phố. Những thành quả này từng bước đưa Thành phố trở thành trung tâm thương mại, dịch vụ, công nghiệp công nghệ cao, nghiên cứu, đổi mới và chuyển giao công nghệ của khu vực phía nam nói riêng và cả nước nói chung.

Thành phố luôn trân trọng, ghi nhận sự công hiến của các chuyên gia, nhà khoa học, đội ngũ trí thức đã đóng góp các công trình, kết quả nghiên cứu phục vụ sản xuất kinh doanh của doanh nghiệp để đưa các thành quả nghiên cứu ứng dụng vào cuộc sống, các đề xuất, hiến kế cho lãnh đạo Thành phố trong xây dựng, hoạch định các chủ trương, chính sách phát triển của Thành phố. Các kết quả nghiên cứu, ứng dụng này không chỉ ở phạm vi Thành phố mà còn mở rộng ra cả nước, nhiều doanh nghiệp đã gây được tiếng vang, khẳng định giá trị thương hiệu vươn tầm ra khu vực và thế giới.

Vừa qua Thành ủy Thành phố đã ban hành Chương trình hành động số 49-CTrHĐ/TU ngày 26 tháng 2 năm 2024 về triển khai thực hiện Nghị quyết số 45-NQ/TW ngày 24 tháng 11 năm 2023 Hội nghị lần thứ tám Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XIII về tiếp tục xây dựng và phát huy vai trò của đội ngũ trí thức đáp ứng yêu cầu phát triển đất nước nhanh và bền vững trong giai đoạn mới và Chương trình hành động số 54-CTrHĐ/TU ngày 22 tháng 4 năm 2024 về thực hiện Kết luận số 69-KL/TW ngày 11 tháng 01 năm 2024 của Bộ Chính trị về tiếp tục thực hiện Nghị quyết số 20-NQ/TW ngày 01 tháng 11 năm 2012 của Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XI về phát triển khoa học và công nghệ phục vụ sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa trong điều kiện kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa và hội nhập quốc tế.

Thành phố đã chỉ đạo Sở KH&CN xây dựng dự thảo Kế hoạch triển khai 02 Chương trình hành động nêu trên.

Tại Hội thảo hôm nay, Quý vị đại biểu sẽ lắng nghe các bài tham luận xoay quanh các nội dung này và chúng tôi mong muốn lắng nghe, tiếp nhận thêm các ý kiến góp ý, trao đổi để hoàn thiện các dự thảo Kế hoạch phù hợp với tình hình thực tiễn của Thành phố đặc biệt là các giải pháp, cách thức nhằm phát huy vai trò trí thức khoa học, công nghệ và đổi mới sáng tạo phục vụ phát triển kinh tế xã hội Thành phố.

3. Báo cáo tham luận

3.1. Tham luận “Đóng góp của đội ngũ trí thức trong phát triển khoa học và công nghệ phục vụ sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa trên địa bàn thành phố” do ThS. Nguyễn Thị Thu Sương, Quyền Trưởng phòng Quản lý Khoa học, Sở KH&CM trình bày

Tham luận cho rằng, trong những năm qua, Thành phố đã triển khai nhiều cơ chế chính sách thu hút, phát huy, đài ngộ và tôn vinh đội ngũ trí thức. Các chính sách này đã góp phần xây dựng và phát triển đội ngũ trí thức Thành phố trong những năm qua, ngày càng trưởng thành về số lượng và chất lượng và đóng góp tích cực cho sự phát triển của Thành phố. Tuy nhiên, vẫn bộc lộ một số hạn chế trong chính sách, cơ chế, mô hình, giải pháp do cả nguyên nhân khách quan và chủ quan, dẫn đến việc chưa phát huy hết tiềm lực của đội ngũ trí thức Thành phố. Trong đó có thể kể đến các hạn chế sau:

- Đầu tư cho cơ sở vật chất, phòng thí nghiệm, trang thiết bị, cơ sở dữ liệu v.v. chưa đáp ứng môi trường làm việc của đội ngũ trí thức.
- Chính sách đầu tư cho con người (như thu nhập, đào tạo bồi dưỡng) chưa đáp ứng yêu cầu thực tiễn.
- Cơ chế tài chính, quản lý nhà nước về hoạt động nghiên cứu khoa học công nghệ theo quy định của pháp luật còn nhiều bất cập.

- Văn hóa đổi mới sáng tạo trong xã hội còn nhiều vấn đề chưa được quan tâm (tính hợp tác, chia sẻ, ...) dẫn đến những hạn chế cho sự phát triển của hệ sinh thái đổi mới sáng tạo của Thành phố.

Tham luận đã đưa ra nhóm nhiệm vụ, giải pháp để phát huy vai trò của đội ngũ trí thức đáp ứng yêu cầu phát triển đất nước nhanh và bền vững trong giai đoạn mới: (1) Tiếp tục thực hiện các giải pháp nhằm nâng cao nhận thức về vị trí, vai trò, tầm quan trọng của đội ngũ trí thức trong thời kỳ mới, xác định công tác trí thức là nhiệm vụ quan trọng thường xuyên của cấp ủy đảng, chính quyền các cấp; (2) Đổi mới công tác đào tạo, bồi dưỡng, sử dụng, đài ngộ và tôn vinh trí thức, trọng dụng nhân tài; Tạo đột phá, chuyển biến mạnh mẽ, toàn diện về chất lượng đào tạo nhân lực trình độ cao, nhất là nguồn nhân lực gắn với

chuyển dịch nhanh cơ cấu lao động; (3) Tăng cường quản lý Nhà nước, hoàn thiện cơ chế, chính sách đối với đội ngũ trí thức; Có cơ chế phát huy dân chủ, tôn trọng tự do sáng tạo, đề cao đạo đức, trách nhiệm của trí thức trong hoạt động khoa học, công nghệ, giáo dục và đào tạo, văn hóa, văn học, nghệ thuật; (4) Tăng cường nguồn lực xây dựng đội ngũ trí thức chủ động, tích cực hội nhập quốc tế; (5) Phát huy vai trò, trách nhiệm của đội ngũ trí thức; đổi mới nội dung, phương thức hoạt động các hội trí thức.

3.2. Tham luận “Phát triển khoa học và công nghệ phục vụ sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa trong điều kiện kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa và hội nhập quốc tế” do PGS.TS Nguyễn Thế Nghĩa thay mặt GS.TS. Nguyễn Văn Phước, Liên Hiệp các Hội Khoa học và Kỹ thuật Thành phố trình bày

Tham luận đánh giá, để vai trò của khoa học công nghệ tiếp tục phục vụ sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa trong điều kiện kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa và hội nhập quốc tế, cần sự hỗ trợ, phối hợp giữa các sở, ban, ngành Thành phố, trường, viện, các chuyên gia, nhà khoa học thực hiện các nội dung sau:

- Tăng cường công tác thu hút, xây dựng đội ngũ các nhà khoa học trẻ tuổi tham gia vào các hoạt động khoa học và công nghệ của Thành phố.

- Truyền bá tri thức bằng nhiều hình thức, nâng cao nhận thức của cộng đồng về những tiến bộ kỹ thuật mới, về ý thức xây dựng đời sống văn hóa vừa là trách nhiệm, vừa là giải pháp thu hút đội ngũ trí thức tham gia vào sự phát triển của Thành phố.

- Thay đổi những thủ tục mòn gọi chuyên gia khoa học mang tính mờ, đơn giản hơn, không nặng về thủ tục hành chính. Giao quyền chủ động đề xuất cho các đơn vị có nhu cầu cũng như quyền quyết định và tính chịu trách nhiệm về hiệu quả mòn chuyên gia của đơn vị đó cùng với mức chi trả lương, phụ cấp hợp lý, tránh những cách tính toán theo hệ số như trước đây.

- Thành phố nên chú trọng đào tạo có trọng tâm trọng điểm, theo ngành nghề ưu tiên để khắc phục nhược điểm như đã nêu trên là có những ngành công nghệ cao cần phát triển nhưng lại không có nguồn nhân lực tương ứng.

- Cần xây dựng cơ chế thoảng, khuyến khích việc chuyển giao công nghệ từ các kết quả nghiên cứu có nguồn gốc kinh phí từ ngân sách. Giao quyền tự chủ cho các cơ quan chủ trì theo nguyên tắc: thu hồi đủ vốn kinh phí do ngân sách cấp và đảm bảo lợi nhuận từ thoả thuận chuyển giao cho đơn vị và tác giả chủ trì.

3.3. Tham luận “Phát huy vai trò của đội ngũ trí thức đáp ứng yêu cầu phát triển đất nước nhanh và bền vững trong giai đoạn mới” do ThS. Phạm Bình An, Viện Nghiên cứu phát triển Thành phố trình bày

Tham luận cho rằng, trí thức là người sử dụng trí tuệ để làm các công việc sáng tạo, phức tạp, phẩm chất quan trọng của trí thức là dũng khí: phát hiện và bảo vệ cái đúng - có tính quy luật. Vai trò của trí thức là dẫn dắt, lan tỏa tri thức và thúc đẩy, có sự trùng/giao thoa nhất định giữa trí thức và chuyên gia/nhân tài.

Trí thức quan tâm là được làm việc, đảm bảo các điều kiện cơ bản/chế độ đãi ngộ để sống tốt; được công hiến hay được thể hiện và tôn trọng; có không gian sáng tạo hay tự do học thuật; cơ hội tham gia đóng góp vào phát triển chung hoặc theo lĩnh vực; và được đánh giá đúng các đóng góp.

Tham luận cũng đề ra các giải pháp phát triển đội ngũ trí thực Thành phố như sau: Có cơ chế phát hiện và định hướng phát triển tài năng; Đổi mới nâng cấp các chương trình đào tạo đại học/sau đại học; các chương trình ngắn hạn; Phát triển các Trung tâm sáng tạo

và các Trung tâm hỗ trợ kỹ năng khác; Hợp tác học hỏi quốc tế. Đồng thời cần xây dựng dữ liệu về các nhà trí thức, các chuyên gia trong các lĩnh vực (vai trò chuyển đổi số); củng cố các đầu mối tập hợp và sử dụng trí thức (Viện, Trường, Hội KHKT); đặt các đầu bài lớn của Thành phố để giải quyết; xây dựng các chương trình kết nối và hợp tác.

3.4. Tham luận “Đẩy mạnh công tác R&D - động lực then chốt phát huy vai trò đội ngũ trí thức trong phát triển đất nước nhanh và bền vững” do ThS. Nguyễn Hoàng Dũng, Công ty TNHH Đào tạo Lãnh đạo và Dịch vụ Phát triển Bền vững trình bày

Tham luận đánh giá, trong bối cảnh toàn cầu hóa và cách mạng công nghiệp 4.0 đang diễn ra mạnh mẽ, vai trò của đội ngũ trí thức đối với sự phát triển của đất nước trở nên quan trọng hơn bao giờ hết. Đội ngũ trí thức chính là nguồn lực then chốt, là chất xúc tác mạnh mẽ thúc đẩy sự đổi mới sáng tạo và phát triển bền vững của quốc gia.

Để phát huy tối đa tiềm năng của đội ngũ trí thức, chúng ta cần có cơ chế, chính sách phù hợp để thu hút, nuôi dưỡng và phát triển nhân tài cần tạo môi trường thuận lợi cho hoạt động nghiên cứu và phát triển (R&D). Chính vì vậy, việc đẩy mạnh công tác R&D không chỉ là nhiệm vụ cấp bách mà còn là chiến lược lâu dài, nhằm phát huy tối đa vai trò của đội ngũ trí thức trong sự nghiệp xây dựng và phát triển đất nước.

Tham luận cũng đưa ra các giải pháp đẩy mạnh công tác R&D để phát huy vai trò đội ngũ trí thức, cụ thể như sau:

- Xây dựng hệ sinh thái đổi mới sáng tạo: là một giải pháp then chốt để đẩy mạnh công tác R&D và phát huy vai trò của đội ngũ trí thức trong phát triển đất nước.
- Tăng cường liên kết đồng bộ giữa trường đại học, viện nghiên cứu với nhà nước và doanh nghiệp: là một giải pháp quan trọng để đẩy mạnh công tác R&D và phát huy vai trò của đội ngũ trí thức.
- Đầu tư cơ sở vật chất: là một giải pháp quan trọng để đẩy mạnh công tác R&D và phát huy vai trò của đội ngũ trí thức.
- Đào tạo nguồn nhân lực chất lượng cao và chuyên nghiệp: là một giải pháp then chốt để đẩy mạnh công tác R&D và phát huy vai trò của đội ngũ trí thức.
- Cơ chế, chính sách thu hút, giữ chân và phát triển nhân tài: là yếu tố quan trọng để đẩy mạnh công tác R&D và phát huy vai trò của đội ngũ trí thức.

4. Thảo luận của các thành viên tham dự Hội thảo và thiếp thu ý kiến của Lãnh đạo Sở KH&CN

Ngoài 04 bài tham luận trình bày, Hội thảo cũng đã nhận được 09 các ý kiến đóng góp trực tiếp tại Hội thảo, đồng thời nhận được 70 ý kiến góp ý bằng phiếu lấy ý kiến tại Hội thảo, các ý kiến tập trung vấn đề cụ thể như sau:

- a) Đối với dự thảo Kế hoạch thực hiện “Chương trình hành động số 54-CTrHĐ/TU ngày 22 tháng 4 năm 2024 của Thành ủy Thành phố thực hiện Kết luận số 69-KL/TW ngày 11 tháng 01 năm 2024 của Bộ Chính trị”

Các nội dung dự thảo Kế hoạch đầy đủ và bám sát Chương trình hành động số 54-CTrHĐ/TU, trong đó, đã đề xuất được các cơ chế, giải pháp nhằm đưa Thành phố trở thành đô thị thông minh, thành phố công nghiệp theo hướng hiện đại, giữ vững vai trò đầu tàu về kinh tế, đi đầu trong hoạt động đổi mới sáng tạo. Đặc biệt đã thể hiện được vai trò của khoa học và công nghệ là động lực tăng trưởng kinh tế - xã hội là cầu nối giữa các viện, trường với các doanh nghiệp, đơn vị có nhu cầu đặt hàng nghiên cứu khoa học.

ngày 22 tháng 4 năm 2024 của Thành ủy Thành phố thực hiện Kết luận số 69-KL/TW ngày 11 tháng 01 năm 2024 của Bộ Chính trị”

Các nội dung dự thảo Kế hoạch đầy đủ và bám sát Chương trình hành động số 54-CTrHĐ/TU ngày 22 tháng 4 năm 2024 của Thành ủy Thành phố thực hiện Kết luận số 69-KL/TW ngày 11 tháng 01 năm 2024 của Bộ Chính trị, trong đó, đã đề xuất được các cơ chế, giải pháp nhằm đưa Thành phố trở thành đô thị thông minh, thành phố công nghiệp theo hướng hiện đại, giữ vững vai trò đầu tàu về kinh tế, đi đầu trong hoạt động đổi mới sáng tạo. Đặc biệt đã thể hiện được vai trò của khoa học và công nghệ là động lực tăng trưởng kinh tế - xã hội là cầu nối giữa các viện, trường với các doanh nghiệp, đơn vị có nhu cầu đặt hàng nghiên cứu khoa học.

Ban soạn thảo cần lưu ý giải pháp thu hút nguồn nhân lực chất lượng cao bên ngoài, đặc biệt ngoài nước, cần tập trung xác định lĩnh vực mũi nhọn cần thu hút; đồng thời chú trọng giải pháp đào tạo ngắn hạn để nâng cao năng lực trong hoạt động khoa học và công nghệ, tập huấn cơ chế sử dụng tài chính nhiệm vụ khoa học và công nghệ.

Đội ngũ trí thức là lực lượng nòng cốt để phát triển bền vững đất nước và Thành phố Hồ Chí Minh trong bối cảnh hiện nay. Vì vậy, cần sớm tham mưu ban hành kế hoạch để làm cơ sở triển khai thực hiện các nhiệm vụ.

b) Đối với dự thảo Kế hoạch thực hiện “Chương trình hành động số 49-CTrHĐ/TU ngày 26 tháng 2 năm 2024 của Ban Thường vụ Thành ủy về triển khai thực hiện Nghị quyết số 45-NQ/TW ngày 24 tháng 11 năm 2023 Hội nghị lần thứ tám Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XIII”

Các nội dung dự thảo Kế hoạch đầy đủ và bám sát Chương trình hành động số 49-CTrHĐ/TU ngày 26 tháng 2 năm 2024 của Ban Thường vụ Thành ủy, trong đó, đã đề xuất được các cơ chế hỗ trợ các hoạt động trao đổi, liên kết trong và ngoài nước, liên kết các bên liên quan như: xã hội, công nghiệp, cơ sở đào tạo, nghiên cứu, nhà khoa học; đã đề xuất được các giải pháp tạo cơ chế thông thoáng để có thể thu hút nhân lực bên ngoài.

Tuy nhiên, ban soạn thảo cần lưu ý xây dựng cơ sở dữ liệu về đội ngũ trí thức Thành phố phải đầy đủ thông tin trên cơ sở phân loại trí thức tách biệt giữa quản lý và sản xuất nhằm phát triển đội ngũ trí thức bảo đảm số lượng, chất lượng, cân đối giữa các ngành, lĩnh vực, địa phương.

Đồng thời cần đẩy mạnh tăng cường công tác quản lý Nhà nước, hoàn thiện cơ chế, chính sách đối với đội ngũ trí thức. Tăng cường nguồn lực xây dựng đội ngũ trí thức chủ động, tích cực hội nhập quốc tế.

Ông Lê Thanh Minh, Phó Giám đốc Sở tiếp thu ý kiến đề xuất và cho rằng đây là các ý kiến góp ý giá trị.

Các đề xuất tại phần thảo luận, góp ý, Sở KH&CN sẽ tiếp thu và hoàn chỉnh 02 dự thảo Kế hoạch thực hiện “Chương trình hành động số 54-CTrHĐ/TU ngày 22 tháng 4 năm 2024 của Thành ủy Thành phố thực hiện Kết luận số 69-KL/TW ngày 11 tháng 01 năm 2024 của Bộ Chính trị” và “Chương trình hành động số 49-CTrHĐ/TU ngày 26 tháng 02 năm 2024 của Thành ủy về thực hiện Nghị quyết số 45-NQ/TW ngày 24 tháng 11 năm 2023 Hội nghị lần thứ tám Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XIII”.

III. KẾT LUẬN HỘI THẢO

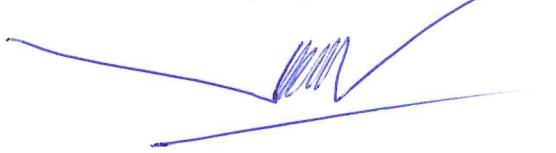
Sau khi các đại biểu tham dự Hội thảo có ý kiến thảo luận, đề xuất, Ông Lê Thanh Minh, chủ trì, kết luận như sau:

- Sở KH&CN trân trọng cảm ơn đại diện các Sở ngành, các chuyên gia nhà khoa học đã tham dự Hội thảo khoa học và đóng góp các ý kiến. Sở KH&CN tiếp thu các ý kiến, đề xuất của các Sở, ngành, chuyên gia, nhà khoa học tham dự Hội thảo.

- Trên cơ sở ý kiến của các Sở, ngành, chuyên gia, nhà khoa học tham dự Hội thảo hôm nay, Sở Khoa học và Công nghệ sẽ tiếp thu, hoàn chỉnh nội dung 02 dự thảo Kế hoạch thực hiện “Chương trình hành động số 54-CTrHĐ/TU” và “Chương trình hành động số 49-CTrHĐ/TU”.

Hội thảo kết thúc vào lúc 11 giờ 30 cùng ngày./.

Thư ký Hội thảo

Lê Thanh Trang

Chủ trì Hội thảo

Lê Thanh Minh